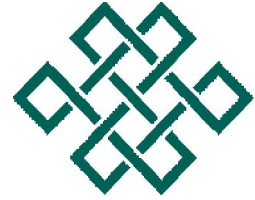

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

**Viešoji įstaiga
Nacionalinė regionų plėtros agentūra
įgyvendinamo projekto "Regioninių socialinės partnerystės tinklų kūrimas Lietuvoje"**

VIZITO ANGLIJOJE (LONDONE) APŽVALGINIS STRAIPSNIS

Kelionės tikslas: susipažinti su Anglijos trečiųjų šalių piliečių imigraciją apibrėžiančiais įstatymais, imigracijos sistema, sukurtais partnerystės ryšiais imigracijos gerinimui.

Anglijos trečiųjų šalių piliečių imigracijos esamos sistemos susipažinimas, analizė ir perimta patirtis pritaikoma siekiant sukurti tvirtesnę tarpusavyje bendradarbiaujančią tinklą trečiųjų šalių piliečių imigracijos gerinimo sistemos tobulinimui, pasidalijama patirtimi Delfi grupėje ir pasiremama mūsų šalies tinkančiais aspektais, rengiant rekomendacijas politikams.

Aplankytos įstaigos:

2010-09-20 Bail for Immigration Detainees;
2010-09-21 Lietuvos Respublikos ambasada (Embassy of the Republic of Lithuania);
2010-09-21 Refugees in to Jobs;
2010-09-22 Job Center Plus;
2010-09-23 Connecteast enterprises limited;
2010-09-24 Asylum Aid.

2010-09-19 d.

Susitikimas su Reza Tabibi - užsienio ekspertu, Lietuvoje (Klaipėdos regiono atstovams) vedusiu seminarą 2010-09-15 d. Apžvelgtos lankytinos įstaigos, lektorius supažindino su bendra Anglijos imigracijos sistema (trečiųjų šalių piliečių klausimais), teisine baze, pateikė konkrečius pagalbos imigrantams pavyzdžius. Kadangi R. Tabibi pats prieš 9 metus imigravo į Didžiąją Britaniją iš Irano, jis pasidalijo savo, kaip imigranto, patirtimi.

2010-09-20 d. Bail for Immigration Detainees (BiD)

Apsilankymas BiD biure Londone – organizacijos veiklos pristatymas esamose patalpose, pokalbiai su savanoriais.

BiD veikia nuo 1998m. Šiuo metu joje dirba 8 darbuotojai ir daug savanorių.

Steigėjai – privati iniciatyva, supratus, kad reikia spręsti tam tikras imigracijos problemas. Vyriausybė finansavimo neskiria. Teikiamos paslaugos yra nemokamos.

BiD yra nepriklausoma labdaros organizacija, (kuri užginčijanti) kovojanti prieš imigrantų iš trečiųjų šalių laikymą išsiuntimo centruose Jungtinėje Karalystėje. Kasmet Jungtinėje Karalystėje sulaikoma ir išsiuntimo centruose uždaroma apie 30 tūkst. žmonių, iš jų apie 80 proc. yra vyrai. Sulaikytieji lieka uždaryti, kol Vidaus reikalų ministerijoje (Home Office) išnagrinėjami jų prašymai dėl prieglobsčio suteikimo, tai gali trukti metus ar net ilgiau. Organizacijos darbuotojai dirba su prieglobsčio prašytojais ir migrantais iš trečiųjų šalių, esančiais išsiuntimo centruose bei kalėjimuose, siekiant užtikrinti, kad jie būtų išleisti iš šių įkalinimo įstaigų. BiD per metus suteikia pagalbą maždaug 3 tūkstančiams sulaikytųjų imigrantų iš trečiųjų šalių.

Susitikimas su Elli Free

Išsamus BiD darbuotojos Elli Free pristatymas apie organizacijos darbą, pateikiant konkrečius pavyzdžius. Diskusijos apie imigracijos sistemos tobulinimo galimybes.

Elli Free dirba su šeimomis, su sulaikytų asmenų vaikais, teikia patarimus pagalbos prašantiems asmenims iš trečiųjų šalių. Imigracijos kontrolės tikslais kasmet į išsiuntimo centrus kartu su savo šeimomis papuola apie 1 tūkstantį vaikų. BiD siekia, kad JK Vyriausybė pakeistų savo politiką ir vaikai nebūtų sulaikomi, jei jie neįvykdė jokio nusikaltimo ir tam nėra teismo sprendimo. Kai kurios šeimos yra išskiriamos, kai tėvai patenka į išsiuntimo centrus, o vaikai lieka gyventi bendruomenėje, jais turi rūpintis kiti šeimos nariai ar socialinės rūpybos institucijos. BiD teigia, kad yra geresnių alternatyvių imigrantų iš trečiųjų šalių kontrolės būdų, o imigrantų sulaikymo ir išsiuntimo centrų Jungtinėje Karalystėje neturi likti.

BiD organizacija bendradarbiauja su: (Home Office) Vidaus reikalų ministerija, vaikų labdaros organizacijomis ir kitomis imigrantų iš trečiųjų šalių klausimais užsiimančiomis organizacijomis.

2010-09-21 Lietuvos Respublikos Ambasada (Embassy of the Republic of Lithuania)

Susitikimas su Lietuvos ambasadoriumi Dr. O. Juciu, konsuliniu pareigūnu G.. Tamašausku, įgaliojotuoju ministru, Misijos vadovo pavaduotoju Dr. P. Anusu.

Susitikimo metu aptartos lietuvių imigracijos, įstatyminės bazės, susijusios su imigracija Didžiojoje Britanijoje, aspektai. Ambasados veiklos pristatymas: Lietuvos Respublikos ambasada Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje yra įsikūrusi Londone. Jos veiklos sritys yra: ekonomika, kultūra, švietimas. Pagrindinė ambasados užduotis yra padėti lietuviams esantiems minėtoje teritorijoje. Pagalba gali būti įvairi, nuo patarimų teisiniais klausimais iki pagabenimo į Lietuvą.

Kreipiamas dėmesys į imigraciją bendrai, kylančias problemas, taikomas politines priemones. Imigrantai – asmenys, priskiriami socialinės atskirties grupei, kuriai skiriamas ypač didelis dėmesys kalbant apie integraciją į visuomenę bei darbo rinką. Susitikimo su Lietuvos Respublikos Ambasados atstovais metu buvo dar kartą akcentuojama esama imigracijos situacija Lietuvoje, pateikiami imigracijos asmenų iš trečiųjų šalių procesų pavyzdžiai, taikomi darbo metodai ir priemonės šioje srityje remiantis Europine patirtimi. Aptariamai lietuvių santykiai su trečiųjų šalių piliečiais (lietuvių santuokos su trečiųjų šalių piliečiais, jų pasekmės).

Aptarta pasaulinės krizės įtaka piliečių iš trečiųjų šalių imigracijai, darbo paieškos, kalbos mokėjimo/nemokėjimo įtaka ieškant darbą, imigrantų iš trečiųjų šalių kultūrinė veikla, įsiliejimas į vietines bendruomenes. Buvo pateikta daug įvairių blogų ir gerų pavyzdžių. Taip pat buvo pateiktos rekomendacijos ką turėtų imigrantas žinoti apie šalį, šalies kultūrinės subtilybės ir pan.

2010-09-21. Refugees into Jobs

Refugees into Jobs (RIJ) agentūra buvo įsteigta 1997 m. ir yra finansuojama iš Single Regeneration Budget (SRB) Challenge Fund. Tai buvo atsakas į mokslinius tyrimus, kurie parodė, kad Londono Brent ir Harrow rajonuose didėja imigrantų iš trečiųjų šalių, tarp jų prieglobsčio prašytojų skaičius (1997 m. maždaug 14 000), ir kad šių žmonių kvalifikacijos ir įgūdžių lygis buvo aukštas, bet jie liko bedarbiai dėl daugybės integracijos procese sutinkamų kliūčių. RIJ įsteigė Brent rajono taryba, Harrow rajono taryba ir vietiniai koledžai, vėliau agentūros veikla išsiplėtė į kitus Londono rajonus. Paslaugos teikiamos šiose Londono rajonuose: Barnet, Brent, Camden, City of London, City of Westminster, Ealing, Hammersmith & Fulham, Harrow, Hillingdon, Hounslow, Islington, Kensington & Chelsea.

Susitikimo metu aptiriamos jų teikiamos paslaugos trečiųjų šalių piliečiams (toliau įvardijama kaip imigracija).

RIJ tapo nepriklausoma nuo Brent Tarybos, kleistinti organizacija su savo teisėmis 2007 m. balandžio mėnesį ir dabar yra registruota kaip labdaros organizacija, atsakinga už savo finansavimą ir veiklą. Dalis finansavimo iš valstybės lėšų skiriama, tačiau tai neapriboja įstaigos nepriklausomybės. RIJ tikslas yra suteikti asmenims iš trečiųjų šalių (turintiems leidimą dirbti) informaciją apie darbo rinką, bei teikti paslaugas, susijusias su darbo paieška, informavimu, konsultavimu ir mokymu. Paslaugos yra nemokamos, skirtos gyvenantiems daugiausia Vakarų Londono rajonuose (atsižvelgiant į finansavimo kriterijus individualiuose projektuose).

2010-09-22 d. Job Center Plus

Jobcentre Plus yra vykdomoji Darbo ir pensijų departamento agentūra. Ji teikia nemokamas paslaugas darbingo amžiaus žmonių gerovei ir darbui užtikrinti ir padeda darbdaviams užpildyti turimas laisvas darbo vietas. „Job Centre Plus“ suteikia galimybę JK gyventojams bei užsieniečiams rasti informaciją apie darbo paieškas ir / arba pataria dėl išmokų ir teisių į išmokas. Teikiamos modernios, į klientą orientuotos paslaugos.

JobCenter Plus yra centralizuota institucija, kuri turi 730 padalinių Jungtinėje Karalystėje, iš viso dirba apie 150000 darbuotojų. Darbo politika, paslaugų teikimo sistema yra reguliuojama socialinės apsaugos ministerijos. JobCenter Plus tikslas yra kuo greičiau rasti žmogui darbą, jų duomenimis, pusę darbo ieškančių žmonių yra įdarbinami per trijų mėnesių laikotarpį ir tik 10% neranda darbo ilgiau nei metus. JobCenter Plus taip pat administruoja prašymus gauti bedarbio ir kitas pašalpas. Kaip viena iš tikslinių grupių, su kuriais dirbama JobCenter Plus yra **imigrantai iš trečiųjų šalių**, kurie sudaro nemažą klientų dalį.

2010-09-23 d. Connecteast Enterprises Limited

Susitikimas Connecteast Enterprises Limited su imigracijos konsultantu Reza Tabibi, kuris imigravo į Angliją prieš 10 metų iš Irano, todėl pats yra sėkmingos imigrantų integracijos pavyzdys. Dirba teisininku žmogaus teisių srityje, turi teisininko magistro laipsnį. Yra laisvai samdomas lektorius bei teisininkas.

Viešnagės metu Reza Tabibi papasakojo apie kultūrinę įvairovę Londone. Apie imigrantų iš trečiųjų šalių įtaką ekonomikai, švietimui. Apie imigracijos iš trečiųjų šalių privalumus ir trūkumus. Kaip svarbų akcentą išskyrė faktorius, kurie priverčia žmogų tapti imigrantu – tai traukos ir stūmimo faktoriai. Kaip stumiantys faktoriai išskirti bedarbystė, karas, revoliucija, pavojus gyvybei, laisvės suvaržymai, žmogaus teisių pažeidimai, stichinės nelaimės, persekiojimai (dėl tikėjimo, seksualinės orientacijos ir kt.), etninės nelygybės, ir t. t. Kaip traukiantys: emocinė trauka (jausmai kitam asmeniui – meilė, santuoka ir pan.), švietimo sistema, sąlygos verslui, ir pan.

2010-09-24 d. Asylum Aid

Misija - Asylum Aid yra nepriklausoma, nacionalinė labdaros organizacija, dirbanti siekiant užtikrinti apsaugą žmonėms, prašantiems pagalbos (imigrantų iš trečiųjų šalių) Didžiojoje Britanijoje dėl persekiojimo ir žmogaus teisių pažeidimų užsienyje.

Organizacija buvo įkurta 1990 m., siekiant pagerinti organizacijos Right & Justice kampanijų darbą, teikiant specialistų konsultacijas ir atstovavimą žmonėms, siekiantiems prieglobsčio Jungtinėje Karalystėje (JK). Vos tik organizacija pradėjo veiklą, bylos, kurių ji ėmėsi, sukėlė gausybę diskusijų apie JK prieglobsčio politiką ir procesus. Tai paskatino Asylum Aid kampanijų ir strategijų vystymąsi. 1990 – aisiais, padidėjus prieglobsčio prašytojų skaičiui, Asylum Aid padaugėjo darbo. Tuo pačiu padidėjo ir pasitikėjimas Asylum Aid veikla, jų teisinių paslaugų bei kampanijų veiksmingumu bei vientisumu.

Šiuo metu Asylum Aid yra savita organizacija, daugiausia dėl dviejų priežasčių. Pirma, jie koncentruojasi į prieglobsčio (imigracijos trečiųjų šalių asmenų) teisinius procesus, ir svarbiausia, į problemas, su kuriomis susiduria labiausiai pažeidžiami ir atskirti asmenys. Antra, organizacijos bylos kartu su jų rengiamomis kampanijomis žengia „koja kojon“.

Vertinant imigraciją iš trečiųjų šalių anglų požiūriu: 15 proc. palaiko; 15 proc. mano, kad imigracija pavojinga; 70 proc. abejingi ir nenori nieko girdėti. Su šia grupe dirbti ir įtikinti yra sunkiausia. Pozityvioji patirtis, išpūdžiai: labiau tikima žmonių teisėmis. Žmonės labai bijo teisinės sistemos nestabilumo susijusio su migracija.